2
Kulttuurikeskuksen talousarvioehdotus 2015 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2015-2017

HEL 2014-002666 T 02 02 00

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Helsingin kulttuurikeskuksen vuoden 2015 talousarvioehdotuksen investointien osalta.

Lautakunta päättää lisäksi käsitellä uudelleen ja hyväksyä liitteenä olevat Helsingin kulttuurikeskuksen vuoden 2015 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2015–2017 taloussuunnitelmaehdotuksen lähetettäväksi edelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn (aiempi päätös kklk 13.5.2014 § 59).

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 2.6.2014 kumota ja palauttaa sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan päätöksellään 2.6.2014 kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ottaman päätöksen uudelleen valmisteltavaksi kulttuuri- ja kirjastolautakunnalle lautakunnan 27.5.2014 tekemän päätöksen, § 71, Kulttuurikeskuksen talousarvioehdotus 2015 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2015–2017.

Kaupunginhallitus kehottaa päätöksessään kulttuurikeskusta ja kaupunginkirjastoa ja liikuntavirastoa valmistelemaan palautetut asiat niin, että päätösehdotukset noudattavat vuoden 2015 talousarvion laatimisohjeissa (Khs 24.3.2014) asetettuja raameja sekä lautakuntia noudattamaan ko. raameja ehdotusta tehdessään.

1. Viraston toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Pääkaupunkiseudun yleiset muutostekijät, kasvava maahanmuutto sekä talouskehitys heijastuvat osaltaan myös kulttuurin toimialaan. Kaupungin ripeä kasvu aiheuttaa paineita ajatella kulttuurin palveluverkkoa uudella tavalla.

Kulttuurin toimintaympäristö muuttuu edelleen monimuotoisemmaksi ja kansainvälisemmäksi. Ihmisten vapaa-aika ja aineettoman kulutuksen ja elämysten kokemisen merkitys korostuvat. Kulttuurin harrastaminen on tärkeä osa helsinkiläisten elämää ja siihen panostetaan entistä

enemmän. Kaupunkilaisten oma-aloitteinen, yhteisöllinen toiminta jatkaa kasvuaan muun kulttuuritoiminnan rinnalla. Vastaanottajasta tulee yhä useammin tuottaja varsinkin silloin, kun muutos palvelee kuntalaisen asuinympäristön alueidentiteetin vahvistumista.

Kulttuurin toimialan erityispiirteenä on toimintakentän laaja-alaisuus, sen jatkuva kerrostuminen ja pirstoutuminen sekä uudelleenmäärittely. Pääkaupungissa toimii yli puolet koko maan ammattitaiteilijoista, keskeiset kansalliset taide- ja kulttuurilaitokset, taiteen korkein opetus sekä kasvava määrä luovien alojen työpaikkoja. Kulttuurin ja taiteen uusimmat ilmiöt ja taiteen alat näkyvät ensimmäisinä Helsingissä.

Pääkaupungin muuta Suomea laajempi taiteen ja kulttuurin yleisöpohja sekä toimialan keskittymiskehitys jatkuvat ja aiheuttavat muutos- ja kehityspaineita kulttuurikeskuksen toimintaan ja palveluihin. Ilmiö lisää osaltaan paineita myös kulttuurin avustusjärjestelmiin.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Kulttuurikeskus tukee laadukkaiden ja monimuotoisten taide- ja kulttuuripalvelujen saatavuutta eri puolella kaupunkia sijaitsevien omien toimipaikkojensa tarjonnan ja tuotantojen kautta sekä tukemalla avustuksilla taidelaitoksia, oppilaitoksia ja festivaaleja sekä muita alan toimijoita.

Kulttuuripalvelujen kysynnän ei arvioida vähentyvän suunnitelmakaudella, vaikka kilpailu ihmisten vapaa-ajasta tunnistetaan. Kilpailua on odotettavissa myös kulttuurikeskusten tilavuokrauksessa, kun eri toimijoiden salikapasiteetin kasvu ainakin suunnitelmien tasolla jatkuu harjoitus- ja työtilojen suunnittelemisen ollessa vähäisempää.

Kulttuurikeskuksen toimipaikoilla on omat erityistehtävänsä sekä sisältönsä puolesta (Annantalo, Caisa, Savoy-teatteri) että kaikille ikäryhmille kohdennettavana alueellisena palvelutarjontana (Stoa, Vuotalo, Kanneltalo, Malmitalo). Kaupungin tukemat kulttuuripalvelut ovat lähtökohtaisesti taloudellisesti ja alueellisesti kaikkien saavutettavissa.

Kulttuurikeskuksen monikulttuurisuusstrategia päivitetään. Tämä voi vaikuttaa tilatarpeeseen ja muuttaa toiminnan sisällöllisiä ja alueellisia painotuksia.

Tarjonnassa tulee muutostekijänä ottaa huomioon kasvava väestö, maahanmuuttajien lisääntyvä osuus (2030 yli 20 %), väestön ikääntyminen sekä asuinalueiden lisääntyneet erot hyvinvoinnissa. Viimeksi mainittu näkyy tietyillä alueilla lasten ja nuorten keskiarvoa

pienempänä osallistumisena harrastuksiin taiteen perusopetukseen ja muuhun kulttuuritoimintaan.

Helsingin kulttuurikeskuksen seitsemän toimipaikkaa järjestivät vuoden 2013 aikana yli 1 500 esitystä, joissa oli 190 000 katsojaa. Taidekursseja järjestettiin noin 1 100. Opetukseen osallistui lähes 12 000 lasta ja nuorta. Näyttelyitä oli yli 100. Niissä kävi 209 000 vierasta. Tapahtumia järjestettiin myös muualla kuin saleissa, talojen auloissa, kahvilatiloissa ja kulttuurikeskusten ympäristössä. Suosittuja suuria ulkoilmatapahtumia, kuten Kiinalainen uusi vuosi ja Espan lavan konsertit, on myös tarkoitus jatkaa. Näiden kävijämääriä ei ole tarkasti tilastoitu.

Kulttuurikeskus käynnistää vuonna 2015 alueellista eriarvoistumista ehkäisevän Helsingin mallin pilotoinnin. Kansainvälistä huomiota saaneen Lyonin alueellisen kulttuurityön mallin pohjalta kehitetyn osallistavan ja yhteisöllisen mallin pariin pyritään innostamaan helsinkiläisiä kulttuuri- ja taidelaitoksia ja vapaita ryhmiä, asukkaita, kaupungin omia kulttuuritoimijoita sekä muita hallintokuntia. Alueiden ja niiden asukkaiden eriarvoistumiskehitystä pyritään vähentämään monin kaupunkiyhteisin projektein, joista tärkein on tällä hetkellä Lähiöprojekti.

Kulttuurikeskuksen yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa kehitetään edelleen.

Väestön ikääntyessä vanhustyön merkitys kasvaa. Kulttuurikeskus on edistänyt kulttuurista vanhustyötä Osaattori- ja Kulttuurikaveri-hankkeilla sekä ottamalla aluetaloille kummivanhainkoteja. Tässä työssä keskeinen yhteistyökumppani on sosiaali- ja terveysvirasto. Koska työ on ollut kansainvälisestikin uraauurtavaa, on valtion ja yksityisten säätiöiden mukaan saaminen sekä tärkeää että paljolti kulttuurikeskuksen vastuulla.

Kulttuurinen nuorisotyö on keskeinen osa nuorisoasiankeskuksen toimintaa ja sillä on syvin asiantuntemus tämän kohderyhmän kanssa toimimisesta. Kulttuurikeskuksen nuorisolle suunnattuja palveluita – kuten Operaatio Pulssi ja Kulttuurisissit – arvioidaan yhdessä muiden kulttuurihallintokuntien ja nuorisoasiankeskuksen kanssa.

Kulttuurin vaikuttavuus lasketaan usein elinkeinopoliittisin mittarein. Kaupunkimatkailun ja kaupungin kiinnostavuuden kehittäminen on osaltaan myös kulttuurikeskuksen vastuulla. Tässä työssä keskeinen asiantuntemus on elinkeino-osastolla, mutta työtä tulee tehdä kootusti kaikkien kulttuurin hallintokuntien ja konsernitoimijoiden kanssa.

Taiteen tuottamisessa on selkeä suuntaus kohti yhteistuotantoja ja monitoimijaisia tuotantomalleja. Asukaslähtöinen, alueellinen kulttuuri-

ja tapahtumatoiminta on koko ajan voimistunut. Sen tukemiseen pyritään luomaan rakenteita yhdessä kaupunginkanslian asukasyhteistyön yksikön kanssa.

Kulttuurikeskuksen omia palveluja kehitetään ottaen huomioon palvelujen käyttäjien tarpeet. Palvelujen määrittelyyn ja mitoitukseen samoin kuin alueelliseen tarjontaan kiinnitetään edelleen huomiota.

Kulttuurin alalla monen taidelajin kehittyminen tapahtuu askelittain, jolloin myös tilan ja siten tuen tarve muuttuu. Helsingissä on useita kulttuurisia kiinteistösuunnitelmia, joiden kehittyminen hanketasolle vuosina 2015–2017 on vielä osin epäselvää.

Kilpailuttaminen

Vuonna 2012 on laadittu myös pienhankintoihin ulottuva viraston oma hankintaohje pohjautuen harmaan talouden ohjeistukseen. Lisäksi yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa on laadittu hankintasuunnitelma.

Riskien hallinta

Toiminnan riskianalyysit on toteutettu kulttuurikeskuksen kaikissa toimipaikoissa. Virastotasoinen riskianalyysi laaditaan suunnitelmakaudella.

2. Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

Strategiaohjelman toteutuminen viraston toiminnassa

Kaupungin visiossa korostetaan asukkaiden yhteisöllisyyttä ja pääkaupunkia, jossa palvelut toimivat ja päätöksenteko on avointa ja jossa tiede, taide ja luovuus kukoistavat. Kulttuurikeskuksen toimiala on kaupungin vision ytimessä.

Kulttuurikeskus toteuttaa toiminnassaan kaupungin strategiaa siitä johdettujen kymmenen painoalueen avulla. Virasto toimii kaupungin arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti.

Kulttuuri tuottaa yksilön ja yhteiskunnan tasolla hyvinvointia, kansalaisuutta ja elinvoimaa.

Kulttuurikeskuksen strategiasta johdetut painopisteet ovat:

1. Alueellisia kulttuurikeskuksia avataan lähiympäristöön niin, että ne tarjoavat ryhmille ja alueellisille nykyistä enemmän mahdollisuuksia paikallisten aloitteiden ja tapahtumien toteuttamiseen. Kulttuurikeskuksen tavoitteena on tarjota jatkossa sopimuksen mukaan veloituksetta käyttämättä jääviä tila-aikoja alle 25-vuotiaiden nuorten

kulttuuriseen harrastustoimintaan, Tanssin taloa pohjustavaan tanssin harjoituskäyttöön sekä Helsingin mallin mukaisille projekteille. Lisäksi tavoitteena on yhteisen näkyvyyden, tietoisuuden ja tunnettuuden lisääminen kaupunkilaisten keskuudessa. Toimipaikkojen profiilien kirkastamista jatketaan.

2. Koululaisten pääsyä kulttuuripalveluihin helpotetaan. Keskeisiä välineitä ovat Annantalon sekä alueellisten kulttuurikeskusten antama taideopetus osana koulupäivää, kulttuurikeskuksen eri toimipaikkojen tuottamat vapaa-ajan lasten taide- ja harrastuskurssit suomeksi, ruotsiksi ja monikielisesti sekä koulujen kulttuurisuunnitelma, joka tarjoaa välineitä koulujen ja kaupungin kulttuuritarjonnan kohtaamiseen. Avustusjärjestelmän kautta tuettava taiteen perusopetusjärjestelmä täydentää palveluita.

3. Taide- ja kulttuuriopetuksessa korostetaan asiakasnäkökulmaa, laatua ja taidelähtöisyyttä. Palvelujen kokonaisuuksiin ja mitoitukseen kiinnitetään huomiota. Omaa toimintaa, sen laajuutta ja toteuttamistapaa tarkastellaan suhteessa muuhun taideopetuskenttään.

4. Kulttuuripalvelujen saatavuutta edistetään sekä kehittämällä sähköisiä palveluita että viemällä palveluita erilaisiin kaupunkitiloihin. Kulttuurikeskus jatkaa sähköisen tilavarausjärjestelmän kehittämistä, parantaa sähköistä avustusten hakujärjestelmää asiakaslähtöisesti ja hyödyntää tietotekniikkaa eri tavoin. Kulttuuripalveluita viedään kaupunkitiloihin tukemalla taiteen ja kulttuurin kentän hankkeita tavanomaisten esityspaikkojen ulkopuolella ja tukemalla erilaisia taiteen kentän aloitteita.

5. Helsinkiläisten halu rakentaa asukas- ja kaupunginosaidentiteettiään yhteisöllisen kaupunkikulttuurisen aktiivisuuden kautta on positiivinen suuntaus, jota virasto tukee monin eri tavoin. Varsinkin asukastalotyön edellytysten varmistamisessa tarvitaan usean hallintokunnan yhteistyötä. Myös Helsingin malli tukee tätä tavoitetta.

6. Tanssitaiteen näkyvyyttä ja toimintaedellytyksiä parannetaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, mahdollisesti myös Tanssin talo -hanketta edistämällä. Kulttuurikeskus jatkaa hankkeen toteuttamisedellytysten selvittämistä ja asteittaista tukemista eri osapuolten kanssa.

7. Kulttuurin avustusjärjestelmää uudistetaan muuttuvan kentän tarpeisiin. Virasto keskittyy laadun, luovuuden ja uudistuvan kulttuuri- ja taidekentän tukemiseen. Avustamisessa tavoitellaan vaikuttavuutta ja yhteisvaikutuksia koko kulttuurikentän kanssa. Samalla kehitetään viraston asiantuntijaroolia, avustuskriteerien johdonmukaisuutta, hakuprosesseja ja avustusviestintää sekä avustustoiminnan ja -

viestinnän läpinäkyvyyttä. Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä. Kulttuurikeskus toimii rakennusaikaisten kulttuuriprojektien asiantuntijana.

8. Virasto kehittää osaltaan kaupungin tapahtumamyönteisyyttä yhteistyöllä entisen tapahtumayksikön kanssa. Näin varmistetaan, että toimipaikkojen osaaminen sekä tapahtumien tekijöinä että muiden tekijöiden tukijoina on ajan tasalla. Viraston toimipaikkojen merkitys varsinkin alueellisten kaupunkitapahtumien edistäjinä on kasvanut.

9. Kaupungin kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatiorakennetta sekä toimintamalleja selvitettiin tavoitteena kulttuurialan kokonaisnäkemyksen vahvistuminen, strategisen ohjattavuuden lisääntyminen sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääntyminen. Kulttuurikeskus vastasi työryhmän puheenjohtajuudesta ja sihteerityöstä ja jatkaa sovittujen toimenpiteiden ja jatkoselvitysten aktiivisena tekijänä.

10. Kulttuurikeskuksen ja erityisesti Caisan roolia ja tehtäväkenttää nyky-Helsingissä päivitetään. Helsinkiä kansainvälisenä kulttuurikaupunkina vahvistetaan, kun viraston monikulttuurinen kulttuurityö arvioidaan vuoden 2014 aikana.

Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Työntekijöiden saatavuus on viraston toimialalla erittäin hyvä. Kulttuuri on alana vetovoimainen ja alan koulutustarjonta on runsasta ja työllistyminen haasteellista. Kulttuurikeskuksessa työskentelee tällä hetkellä 104 vakituista henkilöä.

Kulttuurikeskuksen henkilöstöstä kolme saavuttaa budjettivuonna 2015 eläkkeen alaikärajan (63 vuotta). Vuosina 2016–2017 eläkkeelle siirtymisen alaikärajan saavuttaa neljä henkilöä. Siirtymistä ei voida tarkkaan ennakoida, koska työntekijällä on oikeus jatkaa työntekoa 68-vuotiaaksi. Kaikki tehtävät täytetään, koska ne ovat oleellisia palvelutuotannon kannalta. Joidenkin tehtävien nimikkeitä saatetaan muuttaa. Vuodelle 2016 esitetään kolmea uutta vakanssia.

Vakituinen henkilöstö vastaa viraston perustehtävän suorittamisesta budjettiraamin sisällä. Mahdolliset uusien toimintamuotojen pilotoinnit ja nykyisten laajennukset tehdään joko ulkopuolisella projektirahoituksella ja -henkilöstöllä tai nykyisiä tehtäviä vähentämällä.

Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015-2017

Virastolla on toimintaa kymmenessä eri toimitilassa. Näistä yksi on toimistona ja yhdeksän palvelutuotannossa. Palveluita tarjoavat: Annantalo, Eläintarhan huvila, Harakan saari, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Savoy-teatteri, Stoa ja Vuotalo.

Kulttuurikeskus ei esitä suunnitelmakaudella oman palvelutuotannon tilojen lisäämistä. Helsingin uudisrakentamisen hankealueiden kulttuuritarjonta varmistetaan avustustoimintaa suuntaamalla.

Tarkastelujaksolla tulee päätettäväksi Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan tulevaisuuden toimintakonsepti. Päätöksellä on vaikutuksia myös tilaratkaisuun Caisan vuokrasopimuksen umpeuduttua kesällä 2016. Caisan nykyiset tilat eivät optimaalisesti sovellu toimintaan eivätkä ne ole kaupungin omistuksessa. Uutta ratkaisua suunnitellaan ensisijaisesti toiminnallisen tarpeiden kautta, mitkä vaikuttavat tilakysymykseen.

Merkittävä osa viraston toimintaa on helsinkiläisen kulttuuri- ja taidekentän tukeminen. Monen toimijan suunnitelmissa on muutoksia tilakysymyksiin. Näillä ei ole suoraa vaikutusta viraston tilankäyttöön, mutta ne aiheuttavat paineita avustusbudjettiin. Suurimpia näistä suunnitelmista ovat Tanssin talo ja purettavan Nosturin aiheuttama Elmun tilakysymys.

Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittarien edistämiseen

Kulttuurin panostukset näkyvät yhteiskunnassa viiveellä, mutta pitkään. On vaikea osoittaa sellaisia vaikuttavuuteen liittyviä suoria tuotto-panossuhteita, jotka näkyisivät talousmittareissa. Kulttuuriset panostukset aiheuttavat pitkäaikaisia kerrannaisvaikutuksia.

Kulttuuri ja suvaitsevaisuus ovat merkittävässä roolissa luovan liiketoiminnan kehittymisessä. Luovien alojen yrittäjyys nähdään useissa selvityksissä ja kansainvälisissä vertailuissa yhtenä suurten kaupunkien tulevaisuuden merkittävistä turvaajista.

Hyvinvoiva helsinkiläinen on viraston toiminnan kokonaisvaltainen tavoite. Erityiskohderyhminä ovat sekä maahanmuuttajat että ikäihmiset. Toiminnan arviointi kulttuurisessa nuorisotyössä aloitetaan.

Elinvoimaisen Helsingin tavoitteita edistetään tukemalla sekä keskustan kulttuurisia avaintoimintoja että kaupunkikulttuurista toimintaa koko Helsingin alueella. Suuri osa työstä tehdään avustusten tai kumppanuuksien kautta, jolloin myös yrityssektori saadaan osalliseksi palvelutuotannosta ja -kehittämisestä. Työnjaon rajapinta ja tavoitteet elinkeino-osaston kaupunkimarkkinoinnin, kilpailukyvyn

kehittämisyksikön ja Helsingin matkailun kanssa selvitetään päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Toimivaa Helsinkiä rakennetaan kulttuurin keinoin varsinkin kohdennetulla, asukkaita osallistavalla, Helsingin malliksi nimetyllä aluetyöllä. Tavoitteena on saada kaikki hallintokunnat, helsinkiläiset taidelaitokset ja taiteen vapaa kenttä mukaan kehittämään kulttuuritoimintaa alueilla ja omissa toimintaympäristöissään. Avustustoiminnassa selvitetään tuen käyttöä alueellisesta näkökulmasta, jotta voidaan varmistua siitä, että myös uudisrakennusalueiden kulttuuritarjonta on kattavaa.

3. Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Kulttuurikeskus noudattaa Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelmaa ja toimii kaupungin tietotekniikkayksikön ohjeiden mukaan. Kulttuurikeskus kehittää tietoteknisiä palvelujaan ja tarjoaa käyttäjille tarvittavaa tukea ja opastusta. Käytössä ovat kaikki taloushallintopalvelun tarjoamat järjestelmät ja kulttuurikeskus osallistuu hel.fi-portaalin kehittämiseen. Virasto toimii aktiivisesti tapahtumatietojen avoimen rajapinnan projektissa

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Viraston omia ja kaupungin yhteisiä sähköisiä asiointipalveluja kehitetään edelleen. Avustusten sähköisen hakemisen kaupunkiyhteisen tietojärjestelmän kehittäminen on tärkeää, sillä nykyinen järjestelmä ei kaikilta osin toteuta sujuvan asioinnin periaatteita.

4. Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskuksen sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat taide- ja kulttuuriopetuksen osalta opetustuntien määrä ja kulttuuritoiminnan osalta esitysten lukumäärä saleissa.

Esitysten lukumäärätavoite on 1200 ja sitä seurataan seuraavissa tiloissa: Stoan ja Malmitalon kaksi salia sekä Vuotalon, Kanneltalon, Annantalon ja Caisan salit.

Opetustuntien määrällinen tavoite on 12 000. Muut ei-sitovat toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1 (sivu 3).

Savoy-teatteri ja siihen kuuluva Espan lava ovat nettobudjetoitu yksikkö. Yksikön sitova toiminnallinen tavoite on järjestettävien esitysten lukumäärä. Vuonna 2015 tilaisuuksia on tavoitteena järjestää yhteensä 320. Muut ei-sitovat toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1 (sivu 5).

Muut toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskus pyrkii selkeyttämään toimintansa perustehtävää. Jo aloitettu monikulttuurisen kulttuurityön selvitys on ensimmäinen vaihe tätä. Kulttuurisen nuoriso- ja vanhustyön lisäksi on tärkeää myös selkeyttää rajapinta elinkeino-osaston kanssa.

Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Kulttuurikeskus laatii vuosittain ympäristöraportin. Energian säästö on keskeinen tavoite kaikessa toiminnassa. Sähköisen viestinnän osuutta lisätään kehittämällä viraston sähköisiä viestintäpalveluita. Myös avustusten hakulomakkeet toimivat sähköisesti. Vuokralaisilta, kaupungin avustuksen saajilta sekä kaupunkitapahtumien järjestäjiltä edellytetään jätteiden lajittelua sekä kestävän kehityksen periaatteella tuotettujen astioiden käyttöä.

Merkittävin energiankulutuksen osa on tilojen energiatehokkuus. Ilmanvaihdon ja lämmityksen edustaessa kulutuksesta noin kahta kolmasosaa on näihin kulutuseriin voitava vaikuttaa yhdessä tilakeskuksen kanssa säätötekniikan ja käyttökoulutuksen ollessa keskeiset ratkaisuvälineet. Olisi tärkeää luoda malleja, joissa aiheutettu kulutuksen lasku olisi myös tilan käyttäjälle taloudellisesti palkitsevaa. Omalla toiminnalla voidaan vaikuttaa vain sähkön arkikulutukseen. Tätä työtä on tehty ja tehdään edelleen mm. esitystekniikan hankintoja suunniteltaessa.

Määrä ja taloustavoitteet

Talousarvioehdotuksen mukaiset kulttuurikeskuksen menot asukasta kohden ovat 50,55 euroa (2014: 51,29 euroa). Menot sisältävät käyttötalouden ja avustukset ilman Suomen Kansallisoopperan ja Helsingin Kaupunginteatterin tukia.

Viraston tuottavuutta on vuodesta 2012 alkaen mitattu tuottavuusmatriisin avulla. Vuodelle 2015 tuottavuustavoitteena on 100.

Tuottavuuden toteutuminen 2015–2017

Toimipaikkarakenteen arvioinnin yhteydessä on tehty linjaus, ettei nykyisenkaltaisia, kaupungin yksinomaisella vastuulla olevia kulttuuritaloja enää rakenneta. Nykyisten toimipaikkojen

toimintaedellytykset turvataan. Tämän lisäksi kehitetään avustusjärjestelmää, joka on joustava ja tehokas väline muuttuvan ja kehittyvän taiteen ja kulttuurin kentän tukemiseen.

Tärkein tuottavuuden lisääjä ei välttämättä ole viraston oma toiminta vaan toiminta suhteessa muihin hallintokuntiin. Päällekkäisyyttä voidaan poistaa ja osaoptimointia purkaa, kun tehdään laajempia selvityksiä tuotetuista palveluista ja sovitaan hallintokuntarajat ylittäen, millä hallintokunnalla on päävastuu palvelun suunnittelusta ja tuottamisesta.

Kulttuurikeskuksen tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä ovat muun hankintatoiminnan kehittäminen, energiatehokkuuden parantaminen, sekä järjestelmien ja prosessien kehittäminen. Tuottavuuden parantamiseksi tavoitellaan myös lyhytaikaisten sairauspoissaolojen vähentämistä yhdellä päivällä / henkilö. Lisäksi henkilöstön osaamiseen panostetaan lisäämällä koulutusta.

Hankintatoimen prosesseja kehitetään yhteisten toimintamallien ja ohjeistuksien tarkennuksilla. Energiatehokkuuteen kiinnitetään huomiota kalustohankinnoissa sekä seuraamalla jätemääriä että pienentämällä paperin kulutusta toimistokäytössä. Palvelujen tuottamisen ja tukitoimintojen prosessit kuvataan. Päällekkäiset toiminnot puretaan ja näin varmistetaan resurssien oikea käyttö. Tietojärjestelmien osalta nykyinen toiminnanohjausjärjestelmä päivitettiin uudella versiolla, joka mahdollistaa entistä joustavamman tuotannon ohjauksen ja johtamisen. Kustannussäästöjä tavoitellaan myös lisäämällä ostolaskujen muuttamista verkkolaskuiksi. Näin vähenee sekä hallinnollinen työmäärä että paperin kulutus ja paperiarkistoinnin tarve.

Esimiestyöhön panostamalla virasto pyrkii yhtenäistämään toimintatapojaan. Tämän toivotaan vaikuttavan työhyvinvointiin ja osaltaan laskevan sairauspoissaoloja.

Tuottavuuden parantaminen on osa jatkuvaa toimintaa. Tuottavuusohjelma tuleekin kytkeä osaksi normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua sekä pyrkiä kehittämään laajempi mittaristo tuottavuusmatriisiin

Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2015–2017

Kulttuurikeskuksen tilat pyritään saamaan aktiivisempaan hyötykäyttöön keskuksen toimintakausien ulkopuolella.

5. Talousarvioehdotus vuodelle 2015

Kulttuurikeskuksen ja avustusten käyttömenojen raamiksi vuodelle 2015 on vahvistettu 31 440 000 euroa, mikä on samansuuruinen kuin vuoden 2014 talousarvio.

Tulojen osalta raamiksi on vahvistettu 1 220 000 euroa, mikä myös vastaa vuoden 2014 talousarviota.

Kulttuurikeskuksen raamin ollessa sama kuin edellisenä vuotena joudutaan säästämään noin 100 000 euroa. Säästön tarve syntyy, koska palkkojen, sovittujen ostopalveluiden sekä ennen kaikkea tilavuokrien nousut kasvattavat käyttötalouden kuluja. Talousarvion laatimisohjeen mukaan tilavuokrien kustannusnousu on 1,6 %.

Virasto esittää raamin menojen ja tulojen (suluissa muutos verrattuna vuoden 2014 talousarvioon) jakautuvan seuraavasti:

Käyttötalouden (41701) menoiksi esitetään 13 217 000 euroa (+50 000 euroa) ja Savoy-yksikön (41702) menoiksi 1 392 000 euroa (+0 euroa).

Käyttötalouden (41701) tuloiksi esitetään 712 000 euroa ja Savoy-yksikön (41702) tuloiksi 508 000 euroa.

Avustuspuolen menoiksi esitetään yhteisöjen tukemiseen (41703) 12 673 000 euroa (+0 euroa) ja teatterilain piiriin kuuluville teattereille (41704) esitetään menoiksi 4 158 000 euroa (-50 000 euroa).

Kulttuurikeskus esittää edelleen, että avustusten talousarviotilit 41703 ja 41704 yhdistettäisiin yhdeksi talousarviotiliksi.

Tulot ja ulkopuolinen rahoitus

Kulttuurikeskuksen maksut ja taksat on esitetty tämän asian liitteenä (liite 3). Tasoa on päivitetty kohdennetusti.

Kulttuurikeskuksen talousarvioon (talousarviokohta 4 17 01) esitetään ulkopuoliseen rahoitukseen merkittäväksi 80 000 euroa (OKM Lastenkulttuuriverkosto Taikalamppu).

Kulttuuritoimen irtaimen omaisuuden perushankinta (8 09 20) vuosille 2015–2019

Kulttuurikeskuksen raamin mukainen investointimääräraha vuodelle 2015 on 306 000 euroa. Kulttuurikeskus on selvittänyt toiminnallisesti välttämättömien investointien määrää suhteessa raamiin.

Irtaimen omaisuuden hankintoihin esitetään vuodelle 2015 raamin mukaisesti yhteensä 306 000 euroa. Määrärahalla katetaan IT-hankintoja, toimipaikkojen kalustamista, työturvallisuuden ylläpitoa ja parantamista. Yksittäistä hankinnoista suurimpana eränä on eräiden teatteriteknisten laitteiden hankinta.

Kulttuurikeskuksen henkilöstön työterveyteen ja tilojen työturvallisuuteen liittyvän ylläpidon sisällyttämiseksi viraston omaan investointiraamiin on jatkossa tarpeen kiinnittää huomiota.

Taloussuunnitelmavuosille 2015–2019 esitetään irtaimen omaisuuden hankintoihin määrärahoja seuraavasti:

2015: 306 000 euroa
2016: 950 000 euroa (varaus: Caisan mahdollinen muutto ja siihen liittyvät hankinnat
2017: 400 000 euroa
2018: 400 000 euroa
2019: 660 000 euroa (varaus)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Tarja Ek, ts. taloushallintovastaava, puhelin: 310 37011
tarja.ek(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulke Vuoden 2015 talousarvioehdotus ja vuosien 2015-2017 taloussuunnitelmaehdotus, versio 10.6.2014.pdf
2 Kulke Vuokraliite, versio 10.6.2014.pdf
3 Kulke Taksat 2015, versio 10.6.2014.pdf
4 Kulke Erillisliitteet, versio 10.6.2014.pdf
5 Kulke Talousarviokirjan teksti 2015, versio 10.6.2014.pdf